

వరప్రసాదము.

వా క్య ప్ర శ్న సా ర మ్.

ఇది

శ్రీ బృందావనపట్టణ నివాసులైన,

చల్లా నాగలింగశాస్త్రిలవారి పుత్రుడగు

లక్ష్మీ. నృసింహశాస్త్రి చే

ప్రాయఃబడి

స్వీయ

శ్రీ ఆర్యానందముద్రాక్షరశాలము

ముద్రింపబడి, ప్రకటింపబడియె.

మ చి ర్ ల ట్ట ణ ము.

సంస్కృతము

వర్ణము ముద్రణము

సంస్కృతము

దీనికై 0-3-0

విజయవాడ క. పి. కె. వ.

1921 సం.

ఓమకరబ్రహ్మసేనము,

వాక్యకృత్సారమ్,

జ్యోతిషద్రష్టశాస్త్రమ్

అగాధిష్టదేవతా ప్రార్థనమ్

శ్లో॥ నాదేవి శ్వేత్యరంగదేవః గణవానాం గజాననమ్

ధ్యానేనయస్య క్రత్యూహో విలయగయాతిదూరతః ॥

తా॥ ధ్యానముచేయుట మాత్రముచేతనే సకల విఘ్నములను దొలుగించువాడును, క్రపంచమున కీశ్వరుడును, గణాధిపతియును, ప్రపంచమునకు సర్వమునకును నధిపతియును, ఏనుగుమొక్క ముఖముగలవాడును నగు విఘ్నేశ్వరునకు నమస్కారముజేసెదను.

శ్లో॥ ఆదిత్యప్రముఖాః ఘోటా సైధామేపాదీ రాశయః ।

లోకానాముపకర్తాః పాతుమామిహసర్వదా ॥

తా॥ సూర్యుడు మొదలుగాఁగల గ్రహములును, మేషము మొదలగు రాసులును, లోకములకు మేలునుగలుగఁజేయునట్టి స్వభావముగలవగుటవలన నాకుసర్వకాలములయందు రక్షకులగుదురని తా॥

శ్లో॥ సప్తవిశ్మతితారాః శామశ్వాదీనాం పునకృష్ణకాః ।

పాదైశ్చతుర్భుజానే శిశుమారాః ప్రతిష్ఠితమ్ ॥

తా॥ నాలుగుపాదములుగల అశ్విన్యాది ౨౭నక్షత్రములకును ఆకాశమాయ భగవంతునిచేత నివాసయోగ్యమగు శిశుమారమును మేరుగల చక్రి మొకటి నిర్మింపఁబడెనని తా॥

శ్లో॥ ప్రాక్రావ్గతోడుచక్రం తదష్టా త్తరశతాంఘ్రికం ।

ప్రత్యక్షుఖంచలత్యేవ మేరోర్నిత్యం క్రదక్షిణమ్ ॥

తా॥ ఉపచక్రము ప్రాగ్భాగమునందు నుటయెనిమిది పాదముల ప్రమాణముగలదై నిర్మింపఁబడినది, అదిప్రత్యక్షుఖముగా మేరు

పశ్యతమునకుఁ ద్రవ్యేణామమునఁ దిరుగుచుండునని తా॥

శ్లో॥ జ్యోతిశ్చాస్త్రే వినిశ్చిత్య హారికం ఫలమీరితమ్ । ఇష్టానిష్ట
పరిణానా దనిష్టస్య ప్రశాంతయే । ఇష్టసాధనద్విధ ముపాయోయం
ప్రదర్శితః ॥

తా॥ జ్యోతిశ్చాస్త్రమును జక్కగ నాలొచించినయెడల శుభా
శుభఫలములు జక్కగ దెలిసికొనవచ్చును, మనకుఁదెలియఁబడకయే
వచ్చునట్టి శుభాశుభములను దెలిసికొనుటకు భగవంతుఁడీశాస్త్ర
మును నిర్మించెనని తా॥

—: అథ పృచ్ఛకచింతాజ్ఞానమ్: —

శ్లో॥ ఆదాచింతావిజ్ఞానం భృత్వాప్రశ్నం విచారయేత్ । వ్యోమ
దృష్టి భవేజ్జీవ మూలాంభూమ్యావలోకనే ॥ సమావలోకనేధాతుశ్చి
తాయాః లక్షణస్మృతమ్ ॥

తా॥ ముగదుగాపృచ్ఛకుడు ప్రశ్నయడిగే కాలమునందు ఆకాశ
మును చూచుచు ప్రశ్నయడిగెనేని జీవచింత, కిందచూచుచు నడిగితే
మూలచింత, సమముగా జూచియడిగిన ధాతుచింతయని, తెలియ
వలెను.

అంగ స్మర్య చింత .

శ్లో॥ శిశస్సర్వేజీవచింత పాదిస్సర్వేతుమూలకం । నాభీస్సర్వేధాతు
చింత విజ్ఞేయాస్సర్వదాబుధైః ॥ స్వర్వేవక్త్రలలాటానాం జీవచింతా
శుభప్రదాః । హృగోదరకటిస్సర్వే ధాతుచింతాతు మధ్యమాః ॥ గు
హ్యాయోరు పృష్ఠభాగేచ అధమం మూలచింతనం ॥ జానుజంఘపదేజీవ
ధాతుమూలనిరూపణమ్ ॥

తా॥ పృచ్ఛకుడు హస్తమువే శిరస్సును స్పృశించి అడగినచో
జీవచింత, పాదములు స్పృశించితే మూలచింత, నోరును ముఖమును
స్పృశింపజేసిన జీవచింత, ఇవి శుభమునిచ్చును. వక్షము, కడుపు, కటి,

ప్రదేశము స్ఫుర్తచేసినభాతుచింత అనుకూలముగునులయి తేకొంతమధ్య
ప్రదం॥గుహ్యమును తొడలను వెనుక భాగమును స్పర్శించినమూలచింత
కార్యభంగము, మోకాళ్లు, పిక్కలు, పాదములు స్పర్శించిన వరుసగా,
జీవభాతు మూలచింతలు అని తెలియవలెను.

పుచ్చకదిక్పింత.

శ్లో॥ పూర్వాస్యాంధాతుచింతాస్యా జీవ దక్షిణతస్తథా । ఉత్త
రస్యాంపశ్చమాయాం మూలచింతావదేష్పథః॥

తా॥ పుచ్చకును అడిగేదిక్కును అనుసరించి తూర్పుదిక్కు-
నుంచి అడిగితే భాతుచింత, దక్షిణపుదిక్కునుంచి అడిగితే జీవచింత,
పశ్చిమాత్తర దిక్కులనుంచి అడిగితే మూలచింత అని చెప్పేది.

అక్షరప్రకారచింత.

శ్లో॥ ప్రశ్నాక్షరగిర్విగుళితం ఏకేనచసమన్వితః । వన్నభిస్తుహరే
ర్భాగం శేషంతాత్మావినిర్దిశేత్ ॥ విషమార్కజీవచింత సమేధాతుః
ప్రక్షేప్తితః । శూన్యేమూలావిజానీ య్యాచింతాలక్షణమీరితం॥

తా॥ ప్రశ్నాక్షరములను రెండింటగుళించి వకటి కల్పి మూ
డింట భాగించగా మిగిలినశేషం ౧-మిగిలితే జీవచింత, ౨ మిగిలితే
భాతుచింత, మూడుమిగిలితే మూలచింత అని తెలియవలెను.

భాతు జీవాదిభేదః.

శ్లో॥ ప్రశ్నాక్షరగిర్విగుళితం అష్టభిశ్చటిమిశ్రితం । నవభిశ్చహరే
ర్భాగం శేషంతాత్మావినిర్దిశేత్ ॥ గ్రహణపరివర్తేనమృగ్ధాతుమూ
లాదిలక్షణం । ఆతిత్యేనైవసిద్ధిస్యా సోమేశిద్ధిప్రజాయతే ॥ భామేతు
మరణంప్రొక్తం గురుశుక్రబుధాశ్శుభాః । శనైశ్చరేనాస్తిసిద్ధిరాహు
కేతోస్తతః పచ॥

తా॥ ప్రశ్నాక్షరములను ఆఠింటగుళించియెనిమిదికల్పి, నొమ్మ
డింట భాగించగా శేషము ఆదిత్యాగ్రహములుగా క్రమముగా నెలసి

పాశ్యత్ర శ్లో సారము.

గ్రహముల ననుసరించి ధాత్వాదిలకు గములను గుర్తెడి సూర్యుడు అయితే కార్యము సిద్ధించదు, చంద్రుడు కార్యసిద్ధి, కుజుడు మృత్యువు, బుధ, గురు, శుక్రులు, శుభము. శని కార్యవిఘ్నము, రాహు కేతువులు కార్యభంగములు అని తెలిశేది.

కాలగణిమితిచింత,

శ్లో॥ ఆదిత్యమాసమేకంతు సామేతుర్వింశతిర్దినైః । భామేశతద్వయంప్రోక్షం బుధేస్సప్తదిన్యైః ఫలం॥ ఏకోనవింశతిరీదే భృగోర్వింశతి వాసరైః । శనైశ్చరేవకనర్షం రాహుకేతుర్వౌగపిస్సృతైః॥

తా॥ కార్యనివరణమునకు పదిమితి కాలము, సూర్యుడు షకమాసము, చంద్రుడు యిరువైగనములు, కుజుడు అనునెలలు, యరునైః శములు భుధుడు, యేను నములు గురువు, పంచామ్మిసిరోజులు శుక్రుడు, యిరువైదినములు శని, రాహు కేతువులు, వక సంవత్సరము అని తెలిసేది.

ధాతుసంగ్రహము.

శ్లో॥ చంద్రశుక్రేరదాశీచే నచింతావిన్యోశేత్ । భామేబుధేతథాకేతౌ ధాతుచింతావదేర్చుధ ము గార్కరాహణ విశేయామూల చింతామనీషిభి॥

తా॥ అక్షరము త్రిమురు పూర్వమువలెనే గణితముచేసి గ్రహములననుసరించి చింతెలిసేది. చంద్రశుక్రగురువులు జీవచింత, కుజబుధకేతువులు ధాతుచింత, శనిరవిరాహువులు మూలచింత, అని తెలియవలెను.

గ్రహవర్ణములు.

శ్లో॥ రక్తవర్ణోభవేత్సూర్యః శిశికారః ప్రక్షీర్తితాః । రక్తకారఃకుజోజ్జ్వలేయః హరిశ్శ్యామౌ బుధస్సృతైః । కారవర్షిగురుజ్జ్వలౌ శ్వేతవర్ణభృగుస్సృతైః॥ కృష్ణశ్చశ్చరేవరోజ్జ్వలౌ వియద్వర్షోవిధుంతుదః॥ కేతుః పుష్యవర్ణస్య గ్రహవర్ణాస్సృతాబుధైః॥

తా॥ గ్రహముల మొక్క వర్ణములు రవి గ్రహము, చంద్రుడు కాన్తము, కుంభ గ్రహము, బుధుడు ఉచ్చని నలుగుర్ణము, గురువు కాన్తము, శుక్రుడు శుక్లము, శని నల్లనివర్ణము, రాహువు ఆకాశము. కేట, స్థితి మహిమము అని తా॥

గ్రహ, మిహిమము.

శ్లో॥ శుక్రశుక్లవర్ణః క్రాంత్యుం నల్లము గాఢతే । గురురత్నియుతాప మౌళాన్యమునా ముద్రాశాన్తా
పారాహుతావ్యయిన స్థితి । మహిమ స్థితి గ్రహధామ్యుని ॥

తా॥ శుక్ర గ్రహమునకు, బుధుడు గురువు రత్నియుతాప మౌళమునకు, గురువు ముద్రామునకు, శని హిమ, రాహువు శుభము, కేట మహిమము అని యిచ్చె .

పుష్పము

శ్లో॥ ఇంద్రుని పుష్పమునకు గాఢమునా ముద్రాశాన్తా
పుష్పముల విక్రమమునా ముద్రాశాన్తా
కేటపుష్పమునా ముద్రాశాన్తా ॥

తా॥ ఇంద్రుని పుష్పమునకు గాఢమునా ముద్రాశాన్తా, బుధుడు గురువు గల శుభము, గురువు శుభము, బుధుడు శుభము, కుంభ గ్రహము, రాహువు శుభము, కేట పుష్పములు.

మహిమము.

శ్లో॥ ఇంద్రుని పుష్పమునకు గాఢమునా ముద్రాశాన్తా
ధామ్యుని చంద్రరాహు శుభమునా ముద్రాశాన్తా ॥

తా॥ ఇంద్రుని పుష్పమునకు గాఢమునా ముద్రాశాన్తా, బుధుడు గురువు గల శుభము, గురువు శుభము, బుధుడు శుభము, కుంభ గ్రహము, రాహువు శుభము, కేట పుష్పములు.

సప్తమ్యం నమ్.

శ్లో॥ చంద్రభామవదేత్పాద్యాం జీవేతుక్రేచపశ్చిమే । ఉత్తర
సామ్యసూత్యాభ్యాం శనిరాహుశ్చదక్షిణే॥

తా॥ సప్తవస్తువును గుర్తెరుగు స్థానము చంద్రకుజులు అయితే
శూక్రకు, గురుశుక్రలు ఛపమిక్కు, బుధరవులుపుత్తరదిక్కు,
శని రాహులు దక్షిణదిక్కు, అని యెరుగునది.

వర్గోఽరిచింతాజ్ఞానం.

శ్లో॥ అవర్గోఽర్కశ్చింతాఽరిచితాకవర్గ తే । తథాచవర్గేస్యాత్మా
నః టవర్గేపరమా శేత్ ॥ తవర్గేస్యాత్మనోనిత్యం పవర్గేపరజాస్మృతా
వద్యదే వయవర్గస్యాత్ శనగ్నేస్యాత్మనఃపునః॥

తా॥ ఆ-చ-త-శ-వర్గములు యీవర్గాక్షరము మొదటి అయి
తే ఆత్మసూబాధప్రశ్న. క-ట-ఁ-య- వర్గములు ధులయొక్క ప్రశ్న
అని తెలిశేది.

వర్గోఽరిజీవచింత.

శ్లో॥ అవర్గేస్విపదాజ్ఞేయ కవర్గేచచతుష్పదా । చవర్గేపాదబహులా
అపదాతుటవర్గ ॥ తథాతివర్గేవిశీయా ఛవర్గేపాదసంకులా । చతుష్ప
దాయవర్గేతు శనగ్నేస్విపదాస్మృతా ॥

తా॥ ఆ-శ-ఁ-వర్గములు స్వపాదచింత, క-య-వర్గముచతుష్పా
దచింత, చ-ఁ-వర్గము బహుపాదచింత, ట-న-వర్గము పాదశూన్య
జీవచింత.

శ్లో॥ దేహిణాః క్షయా కవర్గేనుహస్తథా । చవర్గేదక్షిణోజ్ఞే
యాటవగైతత్వదేవహి ॥ సరాస్తవగైవిజ్ఞేయా ఛవర్గేఅసురాస్తథా యవ
గ్నామనుజాశ్చైచవ తద్దైవచవర్గ కే ॥ అపగ్నేగ్రాహ్యూప్రోక్తా కవర్గేక్ష
యాస్మృతః । విశ్వశ్చవగైవిజ్ఞేయాటవగై శూద్రజాతయః॥ అంత్యాస్త
వగైవిజ్ఞేయాఛవర్గేతద్వదేవహి । శూద్రాదుఃస్థువిజ్ఞేయం శవగైవిశవత
హి ॥ స్త్రీహించిరాఅవర్గేస్యాతు కవర్గోపురుషామనః । నపుంసకస్సశ్చ

ర్గస్యాతుటవర్గతద్వదేవహి॥ వర్గోపురుషోక్షేయ శ్రీవర్గస్సృతాబుధైః॥
యవర్గపుంసకంక్షేయం శవర్గతద్వదేవహి॥

తా॥ అవర్గముదేవచింత క-త-య-శ-వర్గములు మనుష్యచింత, చ - ట - వర్గము పక్షిచింత, ష-వర్గము రాక్షసచింత, అ-వర్గము బ్రాహ్మణులు క-వర్గము క్షత్రియులు, శ-వర్గము వైశ్యులు, ట-యవర్గములు గూర్తులు, త-ష-వర్గములు చండలాదులు, ఇ-స్ల-చో-రాదులను చెలికేడి, అ-వ-స్త్రీలు, క-తి-య-శ-స్స-ములు, పురుషులు, చ-ట-వర్గము, సపుంసకులు- అసయెరుగునది.

వర్షప్రశ్నఫలం.

శ్లో॥ తిథివారక్షయోగానాం యుతిసంహృతాన్వితాః । వ్రశ్చనామాక్షైర్వ్యక్తైర్భాగశ్చేవకీఫలం ॥ ఏకేనక్షేత్రస్సమతా ద్వాభ్యాంచత్రితయేన్సుఖం॥

తా॥ తిథివారనక్షత్రయోగమును సంవత్సరమును ప్రశ్నాక్షరములనుకూడి, మూడింటను భాగించిన శేషంవకటివృత్తము రెండుసమము, మూడుసమము, అని సంవత్సరఫలమును చెప్పేది.

రాజకృపాచింతాజ్ఞానం.

శ్లో॥ ప్రభువర్ణాంగుష్ఠైర్వాత్సలుః ఘటభిర్యక్తవహ్నిహృత్ । ఏకేనస్వల్పమానంస్యాతు ద్వాభ్యామానాధికంవదేతు । త్రిశేషేనైవమానంస్యాతు ఇత్యేనత్రప్రశ్నలక్షణం॥

తా॥ ప్రభుప్రయుక్తనామాక్షరములనుమూడింటనుగుణించిగతఫుడియలు కచ్చిమూడుచేభాగించిన శేషం వకటిమిగిలితే స్వల్పభిమానము, రెండు మిగిలితే కృపాధికము, మూడుమిగిలితే కృపాశూన్యములని తెలికేడి. అశ్వగజాదివ్రశ్చ.

శ్లో॥ వ్రశ్చాదిత్రిగుణాకార్యః వస్తువర్ణైశ్చ కృయావయక్ । ఏహృతశ్శేషజాక్షేయం సమేప్రాప్తస్యధానమే॥

వాక్య ప్రశ్న సార మ్.

తా॥ ప్రశ్నాక్షరములను మూడింట గుణించి వస్తువయొక్క నామాక్షరములు కల్పి వకటికూడ రెండింట భాగించగా శేషము వకటిమిగిలితే ప్రాప్తిలుగను, రెండుమిగిలితే ప్రాప్తికలదని, అశ్వగజాదిలాభప్రశ్నలకు చెప్పేది. రోగనివృత్తిప్రశ్న.

శ్లో॥ ధివావిసమామోగో ద్వాభ్యాంగుణితవేదయుక్ । వర్ణాసగుణితద్వాభ్యాసంయుక్తాసాగరస్తథా॥ సహ్నిభిర్భాతేశేషంఫలం తస్యప్రకీర్తనం । ఏకేననిధనాభావ శ్చిరరోగిద్విశేషకే॥ శూన్యేననికనంజేయం రోగితస్పర్శదాబుధైః॥

తా॥ ఓఘగడియలుకల్పి రెంటగుణించి నాలుగుకల్పి ప్రశ్నాక్షరములను రెంటగుణించి నాలుగుకల్పి రాశిజేసి మూట భాగించిన శేషం వకటిమిగిలితే మృత్యునలేదు రెండుమిగిలిన బహుకాలమునకు బాధ్యముండును శూన్యమైతే మృత్యువు కలుగును.

ద్రవ్యప్రాప్తిప్రశ్న.

శ్లో॥ ఘటికారామగుణితా తద్వల్లరై మిశ్రితాశనైః । వేదైర్విహత శేషంచే ద్విషమే ప్రాప్తినాస్యథా॥

తా॥ ప్రశ్న కాలగడియలు మూటగుణించి ప్రశ్నాక్షరములను కల్పి అయినచే నాలుగింట భాగించగా వకటి మూడు మిగిలినద్రవ్యములభించును రెండునాలుగుమిగిలినద్రవ్యములభించదని తెలియవలెను.

రాజమూలాదుద్రవ్యలాభప్రశ్న.

శ్లో॥ ప్రభోర్నామగుణైర్హన్యాతు స్వవర్తై మిశ్రితంహరేతు॥ రామైర్భక్తంవిజినీయ్యాతు ఏక శేషేద్వికేనహి । త్రిశేషేచిరకాలేన ద్రవ్యప్రాప్తిభిష్యతి॥

తా॥ ప్రభువుయొక్క నామాక్షరములను మూడింట గుణించితనయొక్క నామాక్షరములుకల్పి మూడింట భాగించగా శేషం వకటి అయిన ద్రవ్యలాభము, రెండయిన లేదు, మూడైన బహుకాలమునకు పైనద్రవ్యము

తాత్పర్య పుష్ప పాఠము:

బాధముకద్దు.

బంధుప్రాప్తిచింత.

శ్లో॥ ఘటిభి స్థితిసంయుక్తా త్రిభిత్పాగంసమ్మాహరేత్ । ఏకశేషే
భవేచ్ఛిద్భిః ద్విశేషే బహుయత్నతః ॥ త్రీశేషే నైవసిద్ధిస్యా ఏకత్వేషు
స్యలక్షణం॥

తా॥ ప్రశ్నఘడియలును తిథియునుకల్పిమూడింట భాగించగా శేషం
వకటి అయిన బంధు దరిశనముకలుగును. రెండుమిగిలిన లఘుప్రయ
త్నముచే కలుగును మూడుండిన బంధుప్రాప్తిలేదని యెరుంగునది.

సంతానచింత.

శ్లో॥ చతుర్గుణాత్థిస్థైకా మిశ్రితావారయోగతైః । ద్వాభ్యాం
భాగేనయల్లబ్ధం త్రిఘ్నం వేదహృదంచయత్ ॥ ఏకశేషవిలంబేపద్విశే
షేనైవసంభవేత్ । అచిరేణైవకాలేనత్రచతుశ్శేషకేవదేతు॥

తా॥ ప్రశ్నీధినినాలిగింటగుణించి వకటికల్పివారమునుకల్పి రెంటు
భాగించగా వచ్చిన లబ్ధమును మూడింటగుణించి నాల్గింట భాగించగా
శేషంవకటిమిగిలితె బహుకాలమునకుపైన సంతానముకలుగును, రెం
డుమిగిలిన సంతానములేదు మూడునాలుగుమిగిలిన శీఘ్రముగ సంతా
నము కలుగును. అస్యాంగరోఘ్నిస్తీవానాస్తివేతిప్రశ్న.

శ్లో॥ వర్ణాంమాత్రసంఘాతః త్రిఘ్నస్సప్తావశేషతః । విషమేగర్భ
సంభూతిః సమేనాస్తిసంభవదేతు॥

తా॥ వర్ణాంకమును మాత్రాంకముచేగుణించిపునఃమూడింటగుణిం
చి, యేడింటభాగించగా శేషం విషమాంకమయినగర్భధారణముకద్దు,
సమమైనలేదు అనియెరుంగునది. అన్యప్రకారః.

శ్లో॥ వారస్త్రిగుణితంకార్యం తిథిభిశ్చసంయుతం । ద్వాభ్యాం
భక్తంచతచ్ఛేషం సమేనాస్త్యసమేఫలం॥

తా॥ వారమును మూడింటగుణించి తిథికల్పి రెండింట భాగించగా
వకటి గర్భమునిశ్చయము రెండులేదు అని తెలిశేది.

శ్లో॥ ప్రళవర్ణాకమాత్రాంక తిధివార్య సయుతం । సప్తభక్తావశేషేణ సమస్తీవిషమేపుమాన్॥

తా॥ పర్ణాకమును మాత్రాంకమును తిధివారనక్షత్రములనుకల్పియేడింట భాగించిన శేషంబేఱియినచో పురుషుడును సమమైన స్త్రీయనితా॥ పుత్రకన్యాప్రశ్న.

శ్లో॥ తిధివార్య యోగానాం షట్కనామాక్షరైర్గుతః । ఓతిపేన తత్త్వపి వహ్నిహృచ్చేషజంఘలా॥

తా॥ తిధివారనక్షత్రములను స్త్రీయొక్కనామాక్షరములుకల్పివకటిచేర్చి మూడింటభాగించగా శేషంఘలం.

శ్లో॥ ఏకాంకేనభవేత్పుత్రః ద్వాభ్యాంకన్యాంవిన్ది శేతు । త్రిశేషేగరసంపాతః జ్ఞాతవ్యంస్వదాబుధైః॥

తా॥ వకటినిగిలిన పుత్రసంతానము, రెండు స్త్రీసంతానము, చూడుగర్భవిచ్ఛిత్తు అనితెలిశేడి.

దుర్గప్రాప్తిప్రశ్న.

శ్లో॥ రామైర్గుళితవారస్తునక్షత్రైర్వ్యజితంత్రిహృతు । దుర్గప్రాప్తిశ్లోకశేషే ద్వికసంధిత్రీకేనహి॥

తా॥ వారమును మూడింటగుణించి నక్షత్రమును కల్పి మూడింట భాగించగా వకటిదర్శ లాభముకలుగును రెండుసంధికలుగును మూడు లాభములేదు. పరచక్రగమనచింత.

శ్లో॥ ఘటికాపంచభిర్గుణ్య దినక్షాంవిశ్వసంయుతం । ద్వాభ్యాంభాగేతుయచ్చేషం ఫలంతస్యవదామ్యహం । ఏకేనాగమనంవింద్యాత్ ద్వాభ్యాంనై వాగమోభవేత్॥

తా॥ ప్రశ్నగణియలను అయిదింటగుణించి తిధినక్షత్రములనుకల్పి పదమూడుకల్పి రెండింటభాగించగా శేషంవకటైన పరదేశము బోయిన వాడువచ్చును, రెండురాదుఅని తెలిశేడి.

శ్లో॥ దేశవామాత్మర్యోగో ఏకహానోద్భిషేత్ । ఏకశేషే
తుయ్యద్దేస అగమివ్యతిశ్చయః ॥ కలాయనంస్వతస్తస్యా దేశము
ద్వితీయకే । త్రిశేషకేభవేద్దుఖం యద్ధస్తేనర్మయోమహాన్ ॥

తా॥ ప్రత్నాత్మరమలలో దేశవామాత్మరములుకల్పి వకటిటిసివేసి
మూడింటభాగించగా శేషంవకటి శత్రువుడు యుద్ధానికివచ్చును రెండు
దేశమును విడిచిపోవును మూడు దుఃఖముచేత యద్ధమందు తుయ
ముపొందును అనిశెలియవలెను. యుద్ధజయాజయప్రశ్న.

శ్లో॥ ఉభయోద్భిగుణంనామాతాత్కాలి తిథివారక్షయక్ । వహ్ని
భిరభ్యతేశేషం దధికంజయకృద్భవేత్ ॥

తా॥ ఉభయలనామాత్మరములను మూడింటగుణించి తిథిగడి
యలుకల్పి మూడింట భాగించగా శేషం యవలిది అధికముగనుండు
నోవారు జయించును అనియెరుగునది. గంతవ్యచింత.

శ్లో॥ తిథివారక్షయోగానాం యోగోరామ యుతస్తథా ద్విగు
ణోనహ్నిభిర్యుక్తో శేషేణఫలమాదిశేత్ ॥ ఏకేనయామంభవతి ద్వా
భ్యాంచస్థిరతాంభవేత్ । శూన్యేనచిరకాలేన ఇతిగంతవ్యక్షణం ॥

తా॥ తిథివారక్షత్రయోగములు కలిపి మూడుజేస్సి రెండింటగు
ణించి మూడింటభాగించగా శేషంవకటి శ్రీఘ్రముగా ప్రయాణముకలు
గును రెండులలస్యము శూన్యములయినప్రయాణములేదు.

దూతశ్చవితోవాసవా.

శ్లో॥ తిథి స్త్రిగుణితాకార్య పంచయుగ్వారముశ్రితా । సప్తభిర్గుణ
తోద్వాభ్యాం భక్తశ్శేషఫలంవదేత్ ॥ ఏకేనచవితోదూతః శూన్య
శేషోద్వినిశ్చయః ॥

తా॥ తిథిమూడింటగుణించి అయిదుకూడి వారముకల్పి పునఃయే
డింటగుణించిరెండింటభాగించగా శేషంవకటిఅయినచో రావలసినమన్ని
రామశూన్యమైనవచ్చును.

• దూకించునట్లేవర్తతే.

శ్లో॥ ప్రశ్ననర్థాగమాత్తాగ యోగోద్వాభ్యా హలోగ్గుయుక్తః ।
 కనుభిక్షహ రేర్భాగం శేషం కేఫలమా శేతు ॥ ఏకేనసంస్థితస్త్రద్వి
 తీయ్యేమారీమాత్రిత ॥ తృతీయ్యేచార్యమాగ్గేరు చతుర్థేగ్రామసన్నిధౌ ।
 పంచమేపునరావృత్తి షష్ఠవ్యాసమాచరేతు ॥ సప్తమేచగృహాక్షే
 యంఅష్టమే గోరసాకులా ॥

తా॥ ప్రశ్ననర్థాగమాత్తాగములనుకల్పి రెండింటగుణించిమూ
 డుకల్పి యెరిమిగిట భాగించగా శేష పకటిఅయిన స్థావరములోను
 న్నాడు రెండు మార్గములోనున్నాడు మూడు దొంగతోవస్తున్నాడు.
 నాలుగు గ్రామసమీపానికి వచ్చునాడు, అయిదు ప్రయాణముపైనిల్పి
 మభివస్తాడు, ఆరుశాస్త్రములనున్నాడు, యే ఎయిల్లోనున్నాడు, యె
 మిది దొంగలచే చిక్కుకొట్టాడు, అనికెలిశేసి. ఏకభాగనిర్గమనప్రశ్న.

శ్లో॥ ప్రభుస్వనామయోక్తైక్య ద్విస్సుచతురైర్వృతం । త్రిభి
 ర్విభక్తశేషంకే ఫలబ్రూయాచ్చభాగుభా । ఏకేనచిరకాలేనద్వితి
 య్యేబహుకాలతిః । సూన్యే శేష్కైహృద్ధఃఖా విన్యాద్రవ్యేనముంచతే॥

తా॥ ప్రభువునామాక్షరములు స్వనామాక్షరములుకల్పి రెండింట
 గుణించి యేడు కల్పి మూడింటగాగించగా శేషంపకటిశ్రేణుముగావెల్లి
 ప్రభువును చూచేరు రెండుబహుకాలమునకుపైన చూచును సూన్య
 మయితే దుఖ చేధనముచే మునిపోయినాడు ప్రభువునుచూచుడు.

ఉపద్రవచిరతే.

శ్లో॥ నక్షత్రగతిగుణాకార్యై తిథియుభాత్రిహృతంఫలం । స్వల్పస్స
 మోధికోజ్ఞేయ, ఏకగ్విత్రిభిశేషకై ॥

తా॥ నక్షత్రమును యూడింటగుణించి తిథికల్పి మూడింటభాగించ
 గా శేషంపకటిమిగిలిన స్వల్పప్రద్రవము రెండులేదు మూడుఅధికము
 గా నుపద్రవములుగునచుట.

నష్టప్రాప్తిచిత.

శ్లో॥ ప్రశ్నాత్మరైః స్థిరైః క్షయైః తత్కాలములకుఁకాన్వితాః । ద్వాభ్యాం
భక్త్యైః శేషే ప్రాప్తిర్వాచ్యాహహి॥

తా॥ ప్రశ్నాత్మరములచేత తిథినిఁ గొనుచుండునుగాని, రెండు
టభాగి చుకా శేషమునకుఁగోరుచో నష్టప్రశ్నమునకుఁగోరును, రెండు
గొరికిదిని తా॥ చా॥ ప్రశ్న.

శ్లో॥ వస్త్రతురగుక్తైః క్యోగైః క్రియై క్తాః చహృత్తైః ॥ కేనస్య
గృహం క్షయః ద్వితీయ్యైః బహిర్వచ ॥ తృతీయ్యైః కేనాగ్రా కే చతుర్థే
స్నానసన్నిధౌ॥ ఇద మరుచినో దేవ హృత శేనైః సుభ్యతా॥

తా॥ నష్టచస్తు మొక్క అక్షరములు ప్రశ్నాత్మరములు కలిపిమూ
డుచేచులయిదింటభాగించుకా శేషమునకుఁ స్వగృహమందున్నది, రెండు
యింటి వెలుఁదలనచ్చుది, మూడుశయన గృహమందున్నది, నాలుగు
స్నానసన్నిధియందున్నది, అయిదు వినోదిమునకుగాను వస్తువునుతీసి
నారిని తా॥ చా॥ స్తుతిశాస్త్రానం.

శ్లో॥ పూర్వాపరేచపూర్వస్థః దక్షిణోత్తరయోర్ధ్వః । అగ్నిత్వా
య్యో శోమధ్యే మధ్యస్థాఽపైవః, శేత్ ॥ ఆధివావిః శామధ్యేమధ్య
స్థాఽపై వినోశేత్ । రుద్రరాక్షసయోర్మధ్యే రుద్రస్థాఽపైచః ॥
పూర్వదక్షిణయోర్మధ్య మధ్యస్థాఽపైచిశేషత । తోయోత్తరాప
యాద్యప్తే స్థితో ముత్తరగాంవదేత్ ॥ పూర్వోత్తరాయాప వదేత
త్పూర్వస్థపిచారశాత్ ॥

తా॥ పృచ్ఛకుడు ప్రశ్నించేముకాలమున పూర్వదక్షిణగృహము
కలిగితేవోరుడు పూర్వదిక్కునందున్నాఁడు, దక్షిణోత్తరదిక్కులుచూ
చితెడత్రుదక్కుయందుండును, వాయువ్యాక్షయములను చూచినచో
అదిక్కులయొక్క మధ్యనగునను నీటిక్కుల మధ్యనయిననుండును,
క్షయితీతావ్యములను చూచిన యాశావ్యదిక్కుయందును, పూర్వద

ವರ್ಗ ಪ್ರಶ್ನೆ.

తా॥ వారసక్షత్రయోగములను కలిపి తిథిచేగుంచి నాలుగుకలిపి
మూడింట భాగించగా శేషగనకటివచ్చిన వార్తనిశ్చయము, రెండులబ
ద్ధము, మూడుమొదలునిశ్చయం, నాలుగుబ్ధమని తా॥

శ్లో॥ తిథివార్యయోగాస్తుక్రభునామ్నాహతప్రభిః । యుక్తస్య
ద్యాజితోద్వాభ్యాం ఏకమైత్వీకేనహి॥

శ్లో॥ తిథియోగోహతఃకార్యః సంకాంతేదినయుక్తగృహాత్ హత
వ్యభ్యాంశేషలబ్ధా గణనీయగ్రాభిహృత॥ ఏకశేషనపత్నంచద్విశే
షీక్రుమేవచ॥ త్రిశేషేచిరకాలేన జ్ఞాతవ్యసర్వదాబుద్ధైః॥

మృత్యుజీవరక్ష.

శ్లో॥ 'రామబాణసాస్థి సందారుద్రాశ్చజీవనం । రూపపక్షియు
గాదిచదశశూన్యాశ్చజీవనం ॥ ఉదయాద్ధటికాత్రిఘ్నో తిథివారేణ
సయంతా । సూర్యాశ్చవిభజ్యేదీమాన్ విక్షేయంమృత్యుజీవనం॥

తా॥ ఉదయాదిగడియలను మూడిటగుశించి తిథివారములనుకలిపి పన్నెడింట భాగించగా శేషం 3-గి-6-౮-౯-౧౧ జీవించుతారు, ౧-౨-౪-౬-౮-౧౦-౦ మృత్యునచేసుచు, అనిగోగిచెప్పేది.

వృష్టిప్రశ్న.

శ్లో॥ తాత్కాలఘటికాద్విష్ణు వ్రహ్మైః కేససత్వం । ద్వాభ్యాం కించిద్విల బస్మాగ్రామదూతీవృష్టికృత్ ॥

తా॥ ప్రశ్నఘటియలను రెండింటగుశించి మూడింట భాగించిన శేషం పకటిశీఘ్రముగా వర్షముకురుసుచు, రెండైనదో కొంచమాలస్యము, మూడుదూరపుగ్రామమున కురుసుచు. [అముకస్యమీలనప్రశ్న.]

శ్లో॥ ఘటికాల్లిగుణానై కా స్సక్తభిస్స యతాపునః । చతుభిర్భాజితాతన్నా శేషాంక ఫలమాదిశే ॥

తా॥ ప్రశ్నగడియలను మూడిటగుశించి యెనిమిదికలిపి నాలిగిట భాగించగా శేషము. [ఫ ల ౧.]

శ్లో॥ ఏకశేషే చమీలనం ద్విశేషే పిగమనాతర । త్రిశేషే దగ్ధనాభావః సముద్రైస్తుసకృద్భవే ॥

తా॥ ఒకటిప్రయత్నించినమనిషి అగుపడుతాడు, రెండూర్గాను ధ్యమందు అగుపడుతాడు, మూడుఅగుపడును, నాలుగుఒలప్రాత్యము నంగు సకృత్తుగా నగుపడును. మిత్రదర్శనప్రశ్న.

శ్లో॥ తిథివారర్థ యోగానాం యోగోద్వాభ్యాం హతస్త్రిభిః । యక్తోద్వాదశిభిర్భాజ్యం శేషేణప్రశ్నమాదిశేత్ । హస్తయుక్తాస్థితో భూమ్యా స్వప్తానయతోజనైః ॥ తాంబూలాద్యచూరైశ్చ ఏకశేషేణ తద్భవే । వాయూమేనయతశ్చాపి స్వల్పమానచమిశ్రితాః ॥ ఉద్యోగవార్తశ్రవణం ద్విశేషే దగ్ధనాభవే । శ్చాత్యతార్కప్రసంగేన గమనంచ శ్రేష్ఠకే । వేదశేషతుగక్తస్య జటిలకరశుద్ధిదా । హస్తశేషేతుస్తుప్తస్య బుద్ధిభోభోజవ భవే । రసశేషమాగ్ధమధ్యే దగ్ధనం

సన్నితంభవేత్ । స్త్రీభోగంవ్యవహారశ్చ సప్తశేషవినిర్దిశేత్ ॥ అష్ట
శేషతదాదృష్ట్య చిత్తద్వేగ స్రవణభవేత్ । నందశేషయదాదృష్ట్యధర్మ
కార్యేషు తత్పరం దశమేరాజసన్మూలం రుద్రేభోజనమేషుప । ద్వాదశే
మూఖతోజ్జేయా స్త్రీభోగంకర్తుమిచ్ఛసి॥

తా॥ తిథివారసక్షత్రయోగములను కలిపి రెండింటిగుణించి మూడు
కలిపి పన్నెండింటి భాగించిగా శేషంవకటిమిగిలితె పదిహేనుముచేతస్వజ
నముతో స్వస్తతగాయుండి తాంబూలానులు చేయుచూ యిత్నించిన
మనిషిలగుపడును, రెండువ్యాపకముచే స్వల్పజనముతో కూడుకుని
ఉద్యోగవార్తను వినియుండుకాలమున దర్శనమవును, మూడులనంత
కార్యప్రస్తావముచే మార్గమునందు కనుపడును, నాలుగురహస్యముగ
హస్తప్రతుళనము చేయుచుండును, అయిదునిద్రయందుండగా లేక
భోజనకాలమునండొండగాను, ఆరుమార్గ మధ్యమందును, యేడు స్త్రీ
భోగంలేక వ్యవహారమందుండగాను, యెనిమిది ఉద్యోగచింతతోనుం
డగాను, తొమ్మిది ధర్మకార్యములందుండగాను, పదిరాజసన్మూలము
తోనుండగాను, పదకొండు భోజనమునుండుండగాను, పన్నెండునుఖ
ముచే కూడుకునియుండగాను, లేక స్త్రీభోగాపేక్షకలిగి యుండగాను,
యిత్నించినవాని దర్శనము కలుగును. కార్యప్రతిమితిచింత.

శ్లో॥ తిథివారక్షయోగస్తు త్రిఘ్నంషష్ఠ్యత్యత స్రవణం । అష్టస్తువి
ధిజేద్భాగంశేషాంకేఫ మాదిశేత్ ॥ ఏకేనపక్షద్వితీయేన మాసంఘ్న
తు స్త్రీభిస్యాదయసంభృత్యు॥

తా॥ తిథివారసక్షత్రయోగములను నూడింటిగుణించి ఆఱు కలిపి
పన్నెండింటి భాగించగా శేషంవకటిమిగిలితె పదిహేనురోజులు కార్య
వ్యవధానము, రెండ మాసము, మూడు-రెండుమాసములు, నాలుగు-
నాలుగుమాసములు, అయిదు-యెనిమిదిమాసములు, ఆరు-వక సంవత్స
రము, ఇట్లుయేకేత్ర వృద్ధిగా తెలిసేది.

అకారాదివర్ణప్రముఖము.

నూ॥ అర్క-౧౨-ప్రకృతి-౨౦-ఈశానాగ-౧-ధృతి-౧౮-కంచాద
శాగ-౧-స్తభాజాతి-౨౨-రేన్దాదశగ-౧-రదా-౩౨-తత్వా-౨౧-ఏకోన
వింశతి-౧౮-తత్వై-౨౧-విశ్వాగ-౩ భవాగ-౧-ఏకవింశతి-౨౦-మా
ఖ్య-౩౦-దేశ-౧౦-తిథిగ-౧-మూర్ఖవా-౨౦-గ్రామనేతా-౩౩-వడ్డి
శతి-౨౬-దశస్పృత-౧౦-వడ్డి-౨౬-దశగ-౧-విశ్వాక్షి-౩-అశ్వ
క్ష-౨౨-పంచగుణ-౩-స్తభాపంచాభిర-౧-మనుగ-౧-భృత్యాగ-౧-గ్న
౨౨-రామేను-౩-శరవహ్నయ-౩-వస్వక్షి-౨-ధృ-౧-వడ్డి
శ-౨౬ తారక-౨౨ వడ్డి-౨౬ స్తభాకాల-౧౬ పట్క-౨౬ విశ్వా
గ-౩ స్త్రీంశ్చంద్రశ్చ-౩ బాణగుణ-౩ సర్వ-౨౬ శరరామాశ్చ
౩-రదా-౩౨ బాణగుణ-౩ యినా-౨౨-౯౯. అధవర్ణాంశములు.

తా॥ అగ-౨-అగ-౧-ఇగ-౧-ఉగ-౧-ఊ-౨౨, ఋ-౧౮, ఋ-౩౨
లు-౨౧, ఋ-౧౯ ఏ-౨౧, ఐ-౧౩ ఋ-౧౯ ఐ-౧౯ అ-౩౦ ఆ-౧౦ క-౧౯ ఖ-౨౧
గ-౨౩ ఘ-౨౬ చ-౧౦ ఛ-౨౬ జ-౧౦ ఝ-౧౩ ఞ-౨౨ త-౧౯ థ-౧౯
ద-౨౨ ధ-౩, ధ-౧౯ ప-౨౨ ఫ-౧౯ బ-౨౬ భ-౨౨, మ-౨౬, య-౧౬ ర-౨౬
ల-౧౩ వ-౧౩ శ-౩౯ ష-౨౬ స-౩౯ హ-౩౯ ఊ-౧౯.

లాభలాభప్రశ్న.

శ్లో॥ లాభేలాభద్విచత్వారి క్షయ్యాభాగంప్రిభిప్రిభిః । ఏకశే
షేతులాభస్య ద్విశేషేస్వల్పలాభకృత్ । శూన్యశేషేతుహానిస్యా
లాభలాభస్యలక్షణం॥

తా॥ నలభై రెంటిని వర్ణాంకమును కలిపి మూడింట భాగించగా శే
షంవకటిలాభమున్ను రెండు స్వల్పలాభము శూన్యమయితేలాభము
లేదని తా॥

మృణాజీవనప్రశ్న.

శ్లో॥ జీవనేమరణేషేషదత్వాంశఃప్రక్షేపితాః । అధభాగంప్రిభిగా
న్యం శేషాంకేషలంస్య ॥ వాపత్యం యత్నసాధ్యం

శేషకే । శూన్యము మరణప్రాప్తం జ్ఞాతవ్యస్సర్వదాంబుడైః ।

తా॥ వర్ణాంకమును శ్లేషకమును నలుభైనికలిపి మూడింటభాగించిన శేషంవకటిజీవించును రెండు అనేకీయత్నములు జేయగా జీవించును, శూన్యమును నమోదము, [సుఖముఃఖప్రశ్న.] .

శ్లో॥ సుఖముఖశ్లేషస్తు అష్టరామమితిస్మృతం । అత్రభాగంనా చనాభ్యాగంన శేషే సుఖంధవే ॥ శూన్యదుఖంవిజానీయాత్ సుఖదుఃఖస్యలక్షణం॥

తా॥ వర్ణాంకమును శ్లేషకమును ముప్పై అయిదు కలిపి రెండింటభాగించగా వక సుఖము శూన్యమును తె దుఃఖము.

గమనాగమనప్రశ్న.

శ్లో॥ గమనాగమనరామశ్చ శ్లేషకఃప్రకీర్తితః । త్రిభిర్భాగంన మాహృత్య ఏక శేషే గమస్మృతః ద్వాభ్యాః ఫిలివినిర్దిస్త్యా శూన్యహానిస్మృతాబుడైః॥

తా॥ ప్రశ్నవర్ణాంకమును శ్లేషకమును ముప్పై గునుకలిపి మూడింటభాగించగా శేషంవకటి గమనం కలుగును, రెండుగమనం లేదు, మూడుహానికలుగును. [జయాజయప్రశ్న.]

శ్లో॥ జయాజయే శ్లేషకస్తు చతుస్త్రింశఃప్రకీర్తితః । రామైర్భాగం సమాహృత్య జయాభ్యాదే శేషకే ద్విశేషే మధ్యమాష్టయా జయా శూన్యత్రిశేషకే॥

తా॥ ప్రశ్నవర్ణాంకమును శ్లేషకమును ముప్పది నాలుగును కలిపి మూడింటభాగించిన శేషం వకటిజయము, రెండుమధ్యమము, శూన్యమయి తె అపజయము, దేమాత్రా మాత్రప్రశ్నయందును జెప్పదగును.

గర్భాగర్భప్రశ్న.

శ్లో॥ గర్భప్రశ్నే శ్లేషకస్తు షడ్త్రింశకృధితోద్విడైః । పూర్వైర్భాగం సమాహృత్య గర్భోవాచ్యేక శేషకే ॥ సందేహస్తుద్విశేషస్యా

త త్ శూన్యవాస్తవీతిచిత్తయః॥

తా॥ ప్రశ్నాత్మర వర్ణాగమును తేజకమును ముక్కుయానును కలిపి మూడింటిభాగహరించగా శేషంవశిగ్గము స్వయము, గొండుదేహము, శూన్యమును తె శూన్యముని తెలియవలెను.

కార్యానిధిప్రమాణం.

శ్లో॥ అథానుభూతానుచధి క్రియావిశేషమూని ష్టానుతేకాన్య కాలోత్రి యస్యవిజ్ఞానమాత్రతి॥ అధిచంచరసస్య నాగచంద్రిశి వార, ౧, ౨, ౩, ౪, ౫, ౬, ౭, ౮, ౯, ౧౦, ౧౧ అవగ్రావ్యప్త కేవిఖ్యాణయే పుత్రతస్సగ్గే । ప్రశ్ననర్మాకమాత్రాంక వర్ణమాత్రాంకమాతృకా ॥ ప్రశ్నవర్ణాంక మాత్రాంకశేష్త్యాభిర్భజేత్ । ఏక శేషేగింసాగ్నిర్తా ద్వికేషేష ష్టి ఈతః । శేషత్రయేషమాసస్యాత్ శూన్య శేషేతుహయసం॥ ఏవం యథావధావాచ్యం విశేషైశ్చనదేర్భుభః । ఏదృష్టైచయల్లభై మూ లేయోజ్యంచబాగ్భిః ॥ ఏద జీర్ణినసావాచ్యా శేషతుల్యత్రశూభి । లభ్యమూలేనసంయోజ్యం భజేచ్ఛస్తద్భిర్భుభైః ॥ శేషతుల్యానినాగ స్య శుక్లకృష్ణవిభేదతః । గర్భప్రశ్నేచగర్భిన్యా కార్యాకార్యవిశిష్ట యః॥ శుక్లకృష్ణకమేనైవ ద్గణయేగ్గురుక్రతః । లభ్యమూలేనసంయో జ్యం వష్టిభిర్భుభజేత్రధా ॥ శేషతుల్యఘటిశ్చీయా స్వరజేదవిశారదైః । పక్షాశరేణుభిర్భాగఃమాసేదృష్టైభిర్భజేత్ వర్ణదృష్టైశ్చచైర్భాగః శేషగర్భారోక్తమేవచ । ఏవంకాలస్యవిజ్ఞానమ చా సమ్యక్ప్రకీర్తితాః॥ శరీషీతాయశిష్యాయ ద్వేయంవత్సరవాసినే । తేననోకుస్య తేదీవివాచ్యా పత్యాపవర్తతే॥

తా॥ ప్రశ్న అవధినిర్ణయించేటందుకు తేజకములచేత ఫలాఫలము ల్లు తెలియవలెను అవగ్రాహించ కాగికమును ప్రశ్నమాత్రాగికమునువర్ణ భృవాంకమును ఏకముగా కలిపి నాలిగింట భాగించగా శేషం వశిగి యి తెలిక రోజు, రెండుపక్షము, మూడుమాసము, నాలుగుసంవత్సరము,

అనిశాలియవలెను యిదిగాకదికములు నిష్కర్మగా తెలియుటకై వత్సాం
 కమాత్రాది చక్రాంకమునుకూడి నాగ్రితభాగించిన లబ్ధమునుమూల
 రాశిలోకల్పి దానిసూత్రభాగించగా విగతిన శేషమును సవత్సరము
 గ తెలిశేది, లబ్ధమును మూలరాశిలోకల్పి ఆమూలరాశి పన్నెండుంట
 భాగించగా శేష శుభములు, లబ్ధముమూలరాశిలోకల్పి ముప్పదింట
 భాగించగా శేష శుభములు, శేషముచుకది పంటభాగించగా శేషము
 సుక్లకృష్ణక్షతుములు శేషముముప్పంట భాగించిన లబ్ధమును మూలరా
 శిలోకల్పియేడితి భాగించగా శేషంవారిమునుక్క, క్షతుముచుగుగురు
 వారము మొదలు కృష్ణపక్షమునకు సుక్లపక్షము మొదలు అని తెలి
 యుత్తిగి, యేడిట భాగించిన లబ్ధమును మూలరాశిలోకల్పి అరునదింట
 భాగించగా శేషగడియలు. పుత్రికాశ్చ[దేవకే శిమతప్రకారం.]

శ్లో॥ సఖధృతగర్భాశివామధేయగిర్భాత్యుక్తిశిరసంయుతంచ
 మునిప్రయుక్తంనవభోగశేషగమేకుమారివిమేకుమారి॥

చ భూతస్వరూపస్త్వద్రవ్యచిత.

శ్లో॥ నిధివారచనశ్చిత్రం లక్ష్మ ధృతకమిత్రం పదభివారతేభా
 గంనష్టద్రవ్యం విచిత్రయేత్

తా॥ నిధివారశ్చిత్రం లక్ష్మ ధృతకములను కలుపుకొని అగుదింట
 భాగించగా శేషము.

శ్లో॥ పృథివ్యాసంస్థిత్రాద్రవ్యం జలేతుడలసంస్థితం । స్తేజోమ
 నువ్యసాస్తేయ వాయుశ్చైచ్ఛిగ్రహగతే॥ ఆకాశేచ్ఛోధ్వతోద్రవ్యం
 నష్టద్రవ్యరూపదర్శయేత్ ॥

తా॥ పకటిమిగతిన భూమితత్వము నష్టద్రవ్యముభూమియందున్నది
 రెండవజలతత్వములమందున్నది, మూడు స్తేజోత్వమునుష్యోహస్త
 ములోనున్నది నాలుగువాయుతత్వము గృహములోపలనున్నదిఅయిదు
 ఆకాశతత్వముపై నున్నదని తెలిశేది.

నష్టద్రవ్యస్వరూపప్రశ్న.

శ్లో॥ అవర్గం వర్గలంప్రోక్షం దీఘం చైవ కవర్గకం । చవర్గంచత్రి
కోణంచ ఖడ్గాకృతిటవర్గకం । చక్రాకృతితవర్గంచ వాగాకృతిపవర్గకం ।
యవర్గంచచతుర్బ్జాణం బహుకోణంశవర్గకం॥

తా॥ అ,క,చ,ట,త,ప,య,శ, వర్గము చేయుకాలమున
మొదటిఅక్షరము అవర్గమై యితే నష్టనస్తువివర్తులాకాశము, కవర్గము
పొడుగు ఆకారము చవర్గము త్రికోణాకారము, టవర్గము ఖడ్గాకార
ము తవర్గము చక్రాకారము పవర్గము సర్పాకారము యవర్గము చతు
ర్బ్జాకారముశనర్గముగాక బహుకోణాకారము. [తాంబూలప్రశ్న.]

శ్లో॥ పూగీపర్ణద్వయోస్సంఖ్యా పంచఘ్నరసభాజితా । లాభా
లాభానుఖంబుంబుంబీవితంమరణంధువం॥

తా॥ తమలపాకులు వక్కలులెక్కచేసి అయిదింటగుణించి ఆరిం
టభాగించగా వకటిలాభము, రెండు అలాభము, మూడుసుఖము, నాలు
గుదుఃఖము, అయిదుజీవితము, ఆరుమరణము, ఈప్రకారముగాకార్యా
నుకూల ప్రతికూలములు తెలిసేది. [కార్యాసిద్ధాసిద్ధ్యప్రశ్న.]

శ్లో॥ సంఖ్యాప్రశ్నాత్ రాణాం దినతిథిభయంతై కా దశఘ్నార్షభ
క్తా శేషత్యేకాష్టకదశశిలేచాచుకార్యస్యభంగః । పట్నంచాష్టభవతి
ఫలితం కార్యజాతంచిరాయుషే మామూన్యేవ్యధికశుభదంతీ ప్రసా
ఖ్యంత్యవిఘ్నాత్॥

తా॥ కార్యసిద్ధిప్రశ్నకు ప్రశ్నాక్షరములను తిథివారనక్షత్రము
అనుచేర్చి పదకొండుతోగుణించి పన్నెండింట భాగించగా శేషము
౧,౨,౩,౪,౫,౬,౭,౮,౯,౧౦,౧౧,౧౨ కార్యముచేసును. ౧-౬-౧ ఆలస్యముతోకూడివచ్చు
ను ౨-౩-౨ ౯-౦ శీఘ్రముగా కార్యసిద్ధికలుగును.

ప్రశ్నోపయోగలంఛాధిక్షత్రములు.

శ్లో॥ అంధకంలేదనుమందలోచనం మధ్యలోచనమతస్సులోచనం ।

శాస్త్ర పరిక్షా సారము.

రోహిణీ ప్రభృతి భంచత్వవ్యయం సాభిజిత్తుగణయేత్పునఃత్పునః॥

తా॥ అంధనక్షత్రములు మందలోచన మధ్యలోచన నక్షత్రములు రోహిణీ మొదలు కృత్తికవరకు అభిజిత్తుతోకూడ నరసక్రమముగ రోహిణీ అంధనక్షత్రము మృగశిరమందలోచనము ఆర్ద్రమధ్యలోచనము పునర్వసు స్థూలముల అని యీనాలుగు నక్షత్రముల వరుసను క్రమముగ జాశీనేన. నష్టవస్తుపరిజ్ఞానం.

శ్లో॥ అంధకేలభ తేజీసుం మందకేచదిన్యాహ్ మధ్యకేచచతుష్టై నప్రాప్నోతిసుగోచనే॥

తా॥ నష్టవస్తున యేపుమకనపడేది అంధనక్షత్రములైతె అతిత్వరగా కనుపించును, మందలోచనము మూడునిములలోగాను, మధ్యలోచనము అరుదై నాలుగుదినములలోగాను, సులోచనమైతె కనుపించదని తెలియతగ్గది. దిక్ జ్ఞానం.

శ్లో॥ అంధకేపూర్వతోవస్తు మందకేదక్షిణేతథా । పశ్చిమేమధ్యనేత్రేచ ఉత్తరేచసుగోచనే॥

తా॥ నష్టవస్తుప్రయుండుదిక్కును తెలిసేక్రమము అంధనక్షత్రము తూర్పుదిక్కునను మందలోచనమైతె దక్షిణమున, మధ్యలోచనము పశ్చిమమున, సులోచనము ఉత్తరమున అని తెలియవలెను.

గతవస్తులాభాలాభజ్ఞానం [పరికాంతరే].

శ్లో॥ అంధేనద్యఃప్రాప్యతె నష్టనస్తుకష్టప్రాప్య మందనేత్రేచతద్వత్ । దూరాత్ శ్రావ్యం మధ్యనేత్రేనలభ్యంనశ్రోతవ్యంనైవలభ్యంసునేత్రే॥

తా॥ నష్టనస్తులాభాలాభమును తెలియవిధము అంధనక్షత్రమైతె శీఘ్రముగాదొరుకును మందలోచనము కష్టముగాదొరుకును మధ్యలోచనము బహుదూరమునున్నది దొరకదు సులోచనము వివరము దొరకడములేదు. నక్షత్రరీత్యాగతవస్తుపరిజ్ఞానం.

శ్లో॥ మఘాదిలర్యమాద్యంతం సమీక్షేవస్తుశ్యతే । హస్తాదివస్తు

కర్మంతమస్య హస్తేచదృశ్యతే॥ శతరాశాద్యమాంతంతు స్వగృహే
కస్తుదృశ్యతే । అగ్నాద్విదిసర్ప పర్యంతందృష్టమాంగంతథా॥

తా॥ సక్షత్రమునుబట్టి గతవస్తుజ్ఞానమును తెలిసేది మహానక్షత్ర
ముమొదలు ఉత్తరానక్షత్రమువరకు సీనక్షత్రములలో ప్రశ్న తేస్తే
సమీపములో వస్తువకనుపడుతుంది, హస్తానాని ధనిష్ఠపర్యం
తము వరులహస్తములో చూడబడుతుంది, కర్కాటకం నక్షత్రము
నివరకు స్వగృహలో వస్తువకనుపడును, కృత్తిక మొదలు ఆర్ద్రాపర్యం
తము బహుదూరములోనుండును, వస్తుధర్మము కాదు.

గతవస్తుస్థానజ్ఞానమాహ.

శ్లో॥ తిథివారంచనక్షత్రం ప్రహరేణసమన్వితం । దిక్స్పృఖ్యయా
మాతంచైవ సప్తభిర్విభజేత్పునః॥ ఏకేనభూతలేద్రవ్యం ద్వయంచేద్భాం
దసంయుతం । తృతీయైజలమధ్యస్థం అంతరిక్షేచతుర్థకే ॥ తుషస్థాం
శంచమేతుస్యా వృష్టేగోమయమధ్యగం । సప్తమేథస్సమధ్యస్థ మిత్యే
వతప్రశ్నలక్షణం॥

తా॥ తిథివారనక్షత్రయోమములనుకలిపి పడింటగుణించి యేడింట
భాగించగా శేషం వకటి గతవస్తువ భూమియందున్నది, రెండు భాం
దున్నది, మూడుసీశ్వలోనున్నది నాలుగుపయినప్రన్నది అయిదుగడ్డి
లోనున్నది, ఆరుపేడలోనున్నది యేడుబూడిదెముక్కమధ్యనున్నది అని
యెరుంగునది.

నరాంగస్థితప్రశ్న.

దైవజ్ఞునరాకారము లిఖించి శిరంబున మేనము, ముఖంబున
వృషభము, గళంబునమిథునము, నాభినకర్కటము, చక్షుంబున సింహస్థా,
ఉదరంబున కన్య, భుజంబులతుల, గృహ్యంబునవృశ్చికం, ఊరుపులధను
స్థి, జానువుల మకరము, బంధులకుంభము, పాదంబులమిథునము, విన్యా
సంబుగాలిఖించి ప్రశ్న చేయు నవసరమున యీ అవయవములలో దేని
వృత్తిపించనోదానిలగ్నమును తెలిసి మనోగతచింతను చెప్పేది. మేన

నా కృత ప్రశ్న సారము.

ముద్విపాకచింత, వృద్ధిభము చతుష్పాదచింత, మిథునము, గర్భచింత, కర్కాటకము వ్యవహారచింత, సింహముకార్యచింత, కన్యపరాంగనాచింత, తుల ధాతుచింత, వృశ్చికము రోగచింత, ధనుస్సు తీర్థయాత్రచింత, మకరం కలహచింత, కుంభము పూజ్యస్థానచింత, మిషము నిర్ణయచింత.

భక్తిమత సప్తప్రశ్నవిషయం.

తా|| ప్రశ్నకేంద్రములను అటువంటిగుణించి యెనిమిదికలిపితొమ్మిదింటభాగించగా శేషము రవ్యాదిగ్రహముల నేకాదిసంఖ్యచే తెలిసికొనిరవ్యాగారకులయితే నష్టద్రవ్యము దూస్తూబైయున్నది చంద్రబుధులుసమీపమాదున్నది, గురుశుక్రులు శీఘ్రముగావచ్చును శనిరాహుకేతువులు దృష్టిగోచరముకాదని తెలియవలెను.

పురుషాంగస్ఫురణప్రశ్న.

శ్లో|| అంగస్సదక్షిణభాగే ప్రశస్తాస్ఫురణంభవేత్ | అప్రశస్తాతథావామే పప్తస్యహృదయస్యచ ||

తా|| కుడిభాగమున అంగస్ఫురణఅయిన శుభము యడమభాగముందు స్ఫురణఅయితే అశుభము, ఉభయపార్శ్వములయందు పృష్ఠహృదయములుకూడను.

శ్లో|| పృష్ఠీలాభభవేనూర్ధ్వం లలాటరవిందనః | స్థానంవివృద్ధిమాయాంతి భూనస్థాఃప్రియసంగమః || భృత్యలబ్ధిశ్చక్షు దేవే కృపాస్తథనాగమః | ఉత్కంఠోపగమామధ్యే దృష్టంరాజన్విచక్షుః || దృగ్భంగనేసంగరేచ జనుశీఘ్రునాప్నూయాత్ | యోషిల్లాభోపాంగదేవే శ్రవణంతేప్రియశృతిః || నాసికాయాంప్రీతిసాఖ్యం ప్రియాప్రీధరోష్టయోః | కంఠేతుభోగలాభస్య ద్భోగవృద్ధిరదోశయోః || సుహృత్కృష్ణశ్చబాహుభ్యాం హస్తేచైవధనాగమః | పృష్ఠపరాజయాయుద్ధేజయోవక్షస్థరోభవేత్ || కుక్షిభ్యాంప్రీతిరుద్దిష్టాస్త్రీయాఃప్రజననంభగాస్తానభ్యంతోహాభిదేవే అంధేచైవధనాగమః | జానుస్సంధాపరిస్సంధా

బలవిద్భింబవేపుః! ఏకదేశోధవేత్సామిజుంగాభ్యాంరవిన్మదన! ఉత్త
మస్థానమాన్యేతీపద్యాం ప్రస్థురహోన్మపలలాభంచావ్యగమనంభవే
ణ్విందతలేన్మద.

తా॥ మ స్తకస్థురణభూలాభము, లలాటము స్థానవృద్ధి, భృమ
ధ్యమందునేత్రమధ్యమందు మిత్రభేదము, నేత్రాలము లయందు ధన
ప్రాప్తి, సంగ్రామజయము, నేత్రాంతము భము, కర్ణము
లందు ప్రయవార్త, నాసికమందు సుఖము, సంతోషము, అధరోష్ఠ
మందు ప్రియాప్తి, కంఠము స్కంధములందు లాభము, భోగము, గా
హువులందు మిత్రప్రాప్తి, హస్తములందు ధనాదాయము, పృష్ఠమం
దు రాజయద్ధజయము, వక్షము కడుపుజయము, సంతోషముభగమం
దు స్త్రీసంతానము, లింగమందు స్త్రీప్రాప్తిస్థానస్థానము, అండము
లందు ధనాలాభము, జానుజంఘలయందు సంఘలయందు భూతిక
యము, గ్రామదేశాధిపత్యము, ఉత్తమస్థానము, హానికలుగును, పాద
ములందు, గమనము, ఇవిలనయవస్థురణనుబట్టి పురుషులకు చెప్పెద
గును యడమ పార్శ్వము విపరీతఫలము నిచ్చుననుట.

స్త్రీయంగస్థురణప్రశ్న.

శ్లో॥ లాంఛనేపిటకాంచైవ జ్ఞేయంగస్థురణవత్తదా । విపర్యయేన
విహితః సర్వస్త్రీణాంవిపర్యయః ॥ దక్షిణేపిప్రశస్తాంగ ప్రశస్తంసాన్య
ద్విశేషతః॥

తా॥ స్త్రీలవిషయమై అంగస్థురణప్రశ్న, యడమపార్శ్వము శుభ
ము, కుడిపార్శ్వము అశుభము, అన్నియపూర్వము పురుషునికి చెప్పిన
దానికి వ్యత్యయముగా తెలిసేది. [నేత్రీస్థురణప్రశ్న.]

శ్లో॥ నేత్రస్యార్ధంహరతిసకలం మానసందుఃఖిజాలం! నేతోపాం
తెదిశతిఫదనం నాసికాంతేదమృత్యుః ॥ నిద్రస్యాధస్థురణమసకృత్సం
గరభంగహేతుః । ర్యామేచైతత్ఫలమవిఫలం దక్షిణేవైచరీత్యం॥

తా॥ నేత్రములకు పూర్వభాగమున స్ఫురణలయితే సమస్తదుఃఖములు నశించి మనస్సు ఆనందయోగమై యుండును, నేత్రములకు పార్శ్వములందు ధనముకలుగును, నాశికాంతములందు మృత్యుప్రకలుగును, నేత్రములకు అఘోభాగమునందు యుద్ధముపాదుభంగకారణము, వామనేత్రమునందు యీ కుడినేత్రమునందు వైకర్యముగాను తెలిసేది.

సప్తమ్యం యోగోపనిషత్కార్యకార్యప్రశ్న.

శ్లో॥ తిథిప్రహరసంయుక్త తారకావారమిత్రతా । అగ్నిభిస్తుహారే ద్భాగం శేషం సత్వరజస్తమః ॥ సిన్ధిస్తాత్కాతికే సత్వ రజసాతువిలు బనం । తమసానిష్ఠులః కార్య జ్ఞాతేవ్యం సర్వవాబుధై ॥

తా॥ తిథియామనశ్చత్రములను కలిపి మూడింటభాగించిన శేషం పకటి సత్వగుణము శీఘ్రముగా కార్యసిద్ధి రౌపరశోగుణము కార్యవ్య ఘటనము, మూడుటమోగుణము కార్యభంగము.

ఛాపూర్వప్రశ్న.

శ్లో॥ ఆశ్మచ్ఛామూతిగుణితా త్రయోదశసమన్వితా । వసుభిశ్చ మురద్భాగం శేషంచైవ శుభాశుభా ॥ లాభశ్చైత్రేలికే సిన్ధి వృద్ధిపం చమసప్తకే । ద్వయోర్హస్తత్వత్వశ్చేకం వస్త్రపైమరణాధిపం ॥

తా॥ శుభశుభనిచ్ఛామనమూడింటగుణించి నడమూడుకలిపియేని మడింటభాగించగా శే ముచకటిలాభము, మూడి టసిన్ధి, అయిదుయేడు వృద్ధియు, రౌపరశోనియుకలుగును. నాలుగు శోకము, ఆఱుయేనిమిడి ఘరణముకలుగును. ఈ ప్రకారము ఛాపూర్వప్రశ్న తెలిసేది.

ముష్టిదంతాప్రశ్న.

శ్లో॥ తిథిప్రహరసంయుక్త తారకావారమిత్రతా నవభిస్తుహారే భాగం శేషం కె వర్ణ మ్మది శేవ ।

తా॥ చేతులోనున్న వస్త్రవర్ణమును చెప్పేటందుకు తిథియామనశ్చత్రములను కలిపి తొమ్మిదికలిపి తొమ్మిదింటభాగించగా శేషం పకటి

తామ్రవర్ణము, రోమహర్షవర్ణము మూడు శ్వేతవర్ణము నాలుగు
గరికవర్ణము అయిదు బాగారువర్ణము, ఆరు మాత్యవర్ణము యేడ శ్యా
మలవర్ణము యెనిమిది రక్తవర్ణము అని ఐది శ్వేతవర్ణము కనర్ణము
అట్లు తెలిసేది. రాశిప్రకారప్రశ్న ప్రకారాంతర.

మేష కర్క తుల మకరములు బాహ్య వృషభ సిహ
వృశ్చిక కూభములు ద్వాగములు, విధి మిహములు
గర్భాబులు, వీటి నెరిగి కృచ్ఛకుండడిగి లగ్నమును యిది ఆట
గ్నము. గర్భద్వారబులై తే కుడిహ సమున వస్తు ప్రదనియు బాహ్యగ
బులు తె యడవుహస్తమున వస్తు ప్రదనియు నెరిగి మేషమురక్త
వర్ణము, వృషభము ధవళవర్ణము, మిథునము పీతవర్ణము, కర్కటము
పాటలవర్ణము, సిహము పింగళవర్ణము, కన్యపీతవర్ణము, తులసాప
రవర్ణము వృశ్చికం రక్తవర్ణము, ధనుస్సుశ్యామలవర్ణము మకర వీల
వర్ణము, కుంభకంబళవర్ణము మిహంపీతవర్ణము రవి రక్తచ్ఛాయ చ
ంద్రుడు శ్వేతచ్ఛాయ కుజుడు పగడపుచ్ఛాయ బుధుడు వనరచ్ఛాయ,
గురుస్వర్ణచ్ఛాయ శుక్రుడు వజ్రచ్ఛాయ శనివీలచ్ఛాయ రాహుగో
మేధికచ్ఛాయ కేతువైడూర్యచ్ఛాయ యీ ప్రకారం తెలియవచ్చును.

పాదచ్ఛాయానుటికానిర్ణయం.

శ్లో॥ యావత్కర్కప్రభాః ప్రతిదినం మేషాదిమన్సుక్రమాద్యోజ్యాయే
తైచనతులాదివట్సుజలధిత్రివ్యక్ష రామాబ్జయః॥ ఆర్దికృత్యదినప
మాణసుటికాస్సప్తానాతానాశికా । స్తావత్యః పరిపూర్వయోన్తితగ
తాయత్వాన్వ సంఖ్యాభిధాః॥

తా॥ తనవీడ తనలభుగులతే కొల్చి అడుగులతో మేష కన్యతుల
మిహమాసములుదు శ్లాగును వృష సిహవృశ్చిక కూభమాసము
లందు చూడును మిథునకర్కట ధనుర్మకరమాసములాదు । రెండున్న
భోళ్ళు అహప్రమాణపుషియలెందు భాగములుచేసి, యుదాకభాగ

మును యేటింటగు.శించి పూర్వోక్తంబగునధిక సంఖ్యలతో చేసిన పాద
స్థాయిల సంఖ్యచే భాగించగా నేర్పడినన్నిగడియలపొద్దు మధ్యా
హ్నమునకు యెక్కినదనియు అనంతరమైతే పున్నదనియు తెలియవ
లెను. వీనిలో బహురహస్యముగలపు 2 కూర్పునందుచేర్చెదను

రా. తిరుతి కానిర్ణయం.

శ్లో॥ న్యూనాత్మకమేనో స్త్రీసకీచేద్యానంతి. మధ్యాహ్న భాన్యైకైక
స్వత్ నాన్యైకైవ్యయమిదం చోద్ధ్యాంభీయు క్రికమాత్ లగ్నానామ
పిపట్క మేవనియతం సూర్యోద యాద్యాలయా । పూర్వస్యా స్తమయా
దిచేన్నిశీతధాలగ్నాది పట్టుక్రమాత్॥

తా॥ ప్రతిదినము సూర్యుడున్ననక్షత్రము మొదలు ఉచ్చనక్షత్ర
మువరకు గణనచేసి అందుయే పునక్షత్రములను మొదలువిడిచి తక్కిన
నక్షత్రములను రెండేసిగడియల చొప్పుననున్న సూర్యుడు తానున్న
నక్షత్రము నంచెన్ననపాదమందుండునో ఆపాద మొదలు తక్కినపాద
ములతొ మొక్కొక పాదమునకు అరగడియ చొప్పుననున్న గణనచేయ
గా నేర్పడిన మొత్తమప్పటికి గలించిన గడియలనియు సూర్యుడున్న
తాసి మొదలు సూర్యాస్తమయమువఱకు ఆఖరాసులన్నియు అస్తమ
యము మొదలు సూర్యోదయమువరకు ఆఖరాసులనీ తెలిసేది.

అయిదుపద్యములచేహస్తమునందుండు వస్తువనువివరముగ చెప్పేది.

ముష్టి పృశ్న.

శ్లో॥ బంగరు వెండియున్ చుముకభస్మము బెల్లము పేడశుష్కమున్
చంగటనున్న చిప్పయును చారుపృవాళముగోరురాగియున్ గంగయు
రాసిచేర్చుమును గడ్డలురత్నము యీబజారులో పొంగుచునున్న వస్తువ
నబళ్ళములాడక పల్కుచుండుమా॥

శ్లో॥ పత్తియు పేడయున్ కసనరాగి ప్రవాళము వెండిచిప్పయున్ హ
త్తుగక హ్వరంబవల ఆకుయు గడ్డయుగోరు భాన్యమున్ యిత్తడిచర్మము

మును. యుద్ధదిలో హముపువ్వబస్సుమున్ మా న్తమున-నున్న యది
తామ్రమాడక భల్కు-చుండుమా॥

ఉ॥ తాగియులో హమున్ యముకదంతము పత్తియు గడ్డయు వెం
ట్టుకల్ బాగుగ వెండిచక్వరము ఫలమును అనుచున కా-చులున్ దోగ
గ నీసోచగ్గమును దచ్చము దిప్పయు మృత్తి కాదిగాచేగల వస్తువులను
వెచ్చెరమనృతమాడకుండుమా॥

చ॥ కసప్రస్తువక్క-యన్ యముకకట్టియు బు-ద సుప్కర
మున్ రస్మితపువ్వచర్మమును తాగియులో హము నెయ్యి వెంట్టుకల్
మిశిగుకకర్పరంబవలమేసిని బెల్ల ముచిప్పజీవమున్ పొసగుచున్నవ
చ్చనబద్ధములాడక భల్కు-చుండుమా॥

చ॥ యముకయుప్రహ్వధాన్యమును యేర్పడవువ్వము కెయ్యి వెంట్టు
కల్ ప్రమముగ వెండిచిప్పయును కర్పరమున్ పొగడిపు బాశిదెన్
నీవలహి బెల్ల రత్నమును వువ్వనుపత్తియునున్ను రాయిసి వీమముదప్ప
కుండ మదినిందులనున్నవెర-చుండుమా॥

ఇంద-కుగుర్తులు.

సీ॥ బాపురాకయును నూత్రంయోకోత్తరనృద్ధి,

బంగారు అన్నము ఖరగిగఖిలులు ఫలములు బలములు పత్ర
ములు గడ్డలు జీవంబు కాష్ఠము తృణములు గోమయంబును పక్క
నూర్పు రాగి లోహంబు చర్మంబు లవణంబు శిలయును ధాన్యము ప్ర
మాళంబు ధరరత్నములీర్తు ముఖాకారాశంబును మంచిరజితంబు ఘృ
రమును గళపూను గుర్తు వువ్వ భస్మ లోమ హస్తీబాగుకర్పర రమ్య
ముగ నేర్పరించితిన్

యూప్రకారము గణితము చూచుకునేది [౧-౨-౩-౪-౫

[౧-౨-౪-౫-౬-౭-౮-౯-౧౦

మొదలు చెప్పిన అయిదుపద్యములలోను లేనస్తుప యీ అయిదు పద్యములలో నుడును.

పురి అయిదుపద్యములచే హస్తగతమైనట్లు

ఉ॥ కుంకుమ ఫేరగంధముచే కాటుక లక్ష్మయు పట్టుసూదియున్
పెంకుయుపురైల్ల మును పునుచక్కెర బహుతరంబుగాబంకయు
సున్నమిత్తయ్యెను మేళ యీపదారులో బంకమిలేక చెప్పడిక
పట్టినవ పట్టియున్నదా॥

ఉ॥ నారయసత్తు కాకతము నొవధగంధముపట్టుసహితమున్ చూ
ర్చముజూడిబంకయును చక్కెరసున్నము విత్తళాదిగా పుండ్రముగాజు
య్యున్ యినుము పేయు నెల్ల నుయీపదారు నిర్నయమైనవస్తువయుమే
దినబద్ధములాడకుబల్కుచుండుమా॥

ఉ॥ యాలకజూకాయలును యిత్తయినుముసత్తుసున్నమున్ నెల
ముపట్టుసూదియును తగరముకంచును కాకితంబునున్ బలపముపెంకు
నుచక్కెరయుగాగుగివిత్తులు యీపదారులోనున్న గతవస్తుప్రండిననబ
ద్ధములాడక బల్కుచుండుమా॥

చ॥ ఇనుమునుసత్తుబంకయును దేలకుతగరము నెల్లిగంధమున్ మైన
ములక్క పెంకులును మురిదిపట్టుపసుపునున్నమున్ చూర్మ లవంగ
మన్నుయును చూడగబల్పము యీపదారులో మెలగుచునున్న వస్తు
వయునేర్పడయున్న దెరుంగబల్కుమా॥

ఉ॥ బంకయులక్క వారయును పట్టును కాటుక సత్తుసూదియును పెం
కునుజూడియాలకులు పుండ్రముచూర్మము చక్కెరాదిగాఁబంకలక్షిం
కంచుజరియున్నదిచూడు యీపదారులోబంకములేక చెప్పడికపట్టిన
వస్తువపట్టియున్నదా॥

సీ॥ కుంకుమంబునుగాజుకొమరప్ప పేనయు విత్తులుతైలంబు విశద
ముగను కాకితమువిత్తళికుకొంటిమైనంబు పసుపునొవధగంధ పరగు

శాస్త్ర శ్లోక సారము

మీరును నగరము బలవంతులగు నగ్రజ్ఞులునుమును నున్నటువంటియును
మాడకాటుకవారయు కాంతిచేపుండ్రులు కించి నుజ్జవియు నాగలిగి
యుండుచక్కెరలవంగ బహువిధలక్కమాడ చూపు 10 యుగలకు
సూటిగాను పెంకుసత్తునుకట్టునుప్పేతోడన్.

ఇది కేరళాంతర్గతముగాన గురు ఫలములు గలుగి
కొనవలెను.

ఫలపుష్పములక్షణము.

కదళీఫలం	౯	మల్లి కాపుష్పంగం	రాజసభాయా చమత్కారి
జంబూఫలం	౮	మాలతీపుష్పంగం	ద్రవ్యనాథం మనోభిష్ట పుష్పం
ద్రాక్షాఫలం	౭	బాజీపుష్పం	గిజ్జానాం పిన్యాసక్రియతే సక
ఖర్జురఫలం	౬	మందార పు	లజనానాం ప్రీతిపుష్పసహజా
రససాలఫలం	౫	పున్నాగ పు	దరసంఖ్యా కిజ్జానో పాయోన
నాగికేళఫలం	౪	కరవీర పు	మోరాక్షేననిశ్చయతే మూతా
కంటకఫలం	౩	నంద్యావర్తపు	పితామహైర్యక్తో ద్విగుణోరూప
జంబీరఫలం	౨	పాటలీ పు	సంయుతః పంచస్థానా వనితా

యుక్తో దశస్థానైః పుత్రబాలకైః॥

వర్షపుష్పము.

శ్లో॥ తిథివారంచనక్షత్రం లగ్నంవహ్నిహిమిత్రితా పంచభిస్తుహ
రేద్భాగం శేషేవినిర్దిశతే॥ ఫలంతు॥ పృథివ్యాత్పత్తిగజ్జేయమిప్పు
వ్యోమిన్సలభ్యతే॥ తేజసివృష్టిరగ్నేయవాయూ వర్షంవినిర్దిశేదితి॥

గ్రంథశ్చయం సమాప్తః.

10810.

